371L0348

25.10.71 *EUROOPAN YHTEISÖJEN VIRALLINEN LEHTI* N:o L 239/9

NEUVOSTON DIREKTIIVI,

annettu 12 päivänä lokakuuta 1971,

muiden nesteiden kuin veden mittareiden lisälaitteita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä

(71/348/ETY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan talousyhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 100 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon(1),

ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon(2),

sekä katsoo, että

nestemittarien lisälaitteiden rakennetta ja tarkastusmenetelmiä koskevat velvoittavat säännökset ovat eri jäsenvaltioissa erilaisia ja ovat siten tällaisten laitteiden kaupan esteenä; sen vuoksi on tarpeen lähentää näitä säännöksiä,

mittauslaitteita ja metrologisia tarkastusmenetelmiä koskeviin yleisiin säännöksiin liittyvän jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 26 päivänä heinäkuuta 1971(3) annetussa neuvoston direktiivissä säädetään menettelyistä ETY-tyyppihyväksynnälle ja EY-ensivakaukselle; kyseisen direktiivin mukaisesti on tarpeen laatia muiden nesteiden kuin veden mittarien lisälaitteiden rakennetta ja toimintaa koskevat tekniset vaatimukset, ja

muiden nesteiden kuin veden mittareita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 26 päivänä heinäkuuta 1971(4) annetussa neuvoston direktiivissä vahvistetaan rakennetta ja toimintaa koskevat tekniset vaatimukset, jotka näiden mittarien on täytettävä; lisälaitteet joko voivat olla tai niiden on oltava muiden nesteiden kuin veden mittaamiseen tarkoitettujen tiettyjen mittarien erottamaton osa,

ON ANTANUT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Tätä direktiiviä sovelletaan muiden nesteiden kuin veden mittaamiseen tarkoitettujen tilavuusmittarien liitteessä eriteltyihin lisälaitteisiin.

2 artikla

Tilavuusmittarien lisälaitteet, joihin voidaan kiinnittää ETY -merkit ja -tunnukset, kuvaillaan liitteessä. Niille vaaditaan ETY-tyyppihyväksyntä. Niille on suoritettava ETY-ensivakaus samaan aikaan kuin mittareille, joihin ne on liitetty.

3 artikla

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan 18 kuukauden kuluessa tämän direktiivin tiedoksi antamisesta, ja niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

2. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että niiden tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamat keskeiset kansalliset säännökset toimitetaan kirjallisina komissiolle.

4 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Luxemburgissa 12 päivänä lokakuuta 1971.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

I. VIGLIANESI

(1) EYVL N:o C 100, 12.10.1971, s. 4
(2) EYVL N:o C 93, 21.9.1971, s. 27
(3) EYVL N:o L 202, 6.9.1971, s. 1
(4) EYVL N:o L 202, 6.9.1971, s. 32

LIITE

I LUKU

TILAVUUSNÄYTTÄMÄN NOLLAUSMEKANISMI

1.1 Nollausmekanismi on järjestely, jolla näyttö palautetaan nollaan joko manuaalisesti tai automaattisella järjestelmällä.

1.2 Nollausmekanismi ei saa vaikuttaa mittauksen tulokseen.

1.3 Nollauksen alettua tilavuusnäyttöön ei saa ilmestyä uutta näyttämää ennen nollauksen loppuunsaattamista.

1.4 Edellä 1.2 ja 1.3 kohdassa tarkoitetut vaatimukset eivät ole velvoittavia:

1.4.1 näyttölaitteessa, jonka näyttötaulussa on teksti "Myynti suoraan asiakkaalle kielletty" tai vastaavanlainen käytön rajoitus;

1.4.2 näyttämällä varustetuissa mittareihin kiinnitetyissä näyttölaitteissa, joissa mittarien suurin tilavuusvirta ei ylitä 1 200 litraa tunnissa; jos mittaria käytetään kaupallisiin tarkoituksiin, näyttämää ei saa voida lisätä käsitoimisesti.

1.5 Portaattomassa näyttämässä jokaisen nollauksen jälkeisen poikkeaman nollanäyttämästä on oltava pienempi kuin puolet suurimmasta sallitusta virheestä pienimmällä sallitulla mittaustilavuudella, joka on merkitty näyttölaitteen näyttötauluun, eikä poikkeama saa ylittää yhtä viidesosaa askelarvosta.

Portaittaisissa näytöissä näyttämän on oltava tarkasti nolla.

II LUKU

KOKONAISTILAVUUSLASKURIT

2.1 Nollausmekanismilla varustetussa näyttölaitteessa voi olla yksi tai useampia perättäiset tilavuusnäyttämät summaavaa laskuria.

2.2 Laskurissa ei saa olla nollausmekanismia.

2.3 Laskurin näyttämässä olevien numeroiden on oltava suorassa rivissä.

2.4 Laskuri voidaan kätkeä.

2.5 Kokonaistilavuuden yksikkö (tai sen tunnus) on osoitettava, ja sen on täytettävä muiden nesteiden kuin veden mittareista annetun direktiivin vaatimukset.

2.6 Jokaisen laskurin ensimmäisen osan askelarvon on oltava 1×10^n, 2×10^n tai 5×10^n sallittua tilavuusyksikköä, jossa n on positiivinen tai negatiivinen kokonaisluku taikka nolla. Askelarvon täytyy olla yhtä suuri tai suurempi kuin nollausmekanismilla varustetun näyttölaitteen ensimmäisen osan askelarvo.

2.7 Jos laskurien ja nollausmekanismilla varustetun näyttölaitteen näyttämät voidaan nähdä samanaikaisesti, laskurien numeroiden koko ei saa olla suurempi kuin puolet nollausmekanismilla varustetun näyttölaitteen numeroiden koosta.

III LUKU

RINNAKKAISNÄYTTÖLAITTEET[1]

3.1 Näyttölaitteessa voi olla useita näyttötauluja. Siihen voidaan yhdistää yksi tai useampi rinnakkaisnäyttölaite.

---

[1] Muuta kuin mekaanista kaukonäyttölaitetta käsitellään myöhemmin annettavassa direktiivissä

3.2 Eri näyttölaitteiden askelarvot voivat olla erilaiset, mutta pienimmän sallitun mittatilavuuden on oltava sama kaikille, ja se täytyy valita sen askelarvon nojalla, joka antaa mittatilavuuden suurimman arvon.

3.3 Tämän direktiivin vaatimuksia ja muiden nesteiden kuin veden mittaamiseen tarkoitetuista mittareista annetun direktiivin vaatimuksia sovelletaan jokaiseen näyttölaitteeseen ja jokaiseen näyttötauluun.

3.4 Eri näyttötaulujen tai näyttölaitteiden näyttämien erot eivät saa ylittää näyttötauluun tai näyttötauluihin merkityn pienimmän sallitun mittaustilavuuden suurinta sallittua virhettä.

IV LUKU

HINNANLASKENTALAITTEET

4.1 Tilavuusnäyttöihin, joissa luvut ovat suorassa rivissä ja joissa on nollausmekanismi, voidaan lisätä suorassa rivissä oleva nollausmekanismilla varustettu hintanäyttämä, kun yksikköhintana on sen tilavuusyksikön hinta, jota käytetään mitatun tilavuuden osoittamiseen.

4.2 Yksikköhinnan on oltava muutettavissa. Valitun yksikköhinnan täytyy olla osoitettuna.

4.3 Yksikköhinnan valinta- ja näyttämämekanismi on kytkettävä hintanäyttämään siten, että mittausta koskeva hintanäyttämä on aina sama kuin valitun yksikköhinnan ja osoitetun tilavuusnäyttämän tulo.

4.4 Muiden nesteiden kuin veden mittaamiseen tarkoitetuista mittareista annetun direktiivin vaatimukset ja tässä liitteessä olevassa I, II ja III luvussa tarkoitettuja tilavuusnäyttöjä käsittelevät vaatimukset koskevat vastaavasti hintanäyttöjä, nollausmekanismia koskevaa 1.5 kohtaa lukuun ottamatta.

4.5 Käytetyn rahayksikön tai sen tunnuksen on käytävä ilmi hintanäytön näyttötaulusta.

4.6 Hintanäytön numeroiden koko ei saa ylittää tilavuusnäytön numeroiden kokoa.

4.7 Hintanäytön ja tilavuusnäytön nollausmekanismit on toteutettava siten, että jomman kumman nollaus samalla nollaa myös toisen.

4.8.1 Jos hintanäytön ensimmäinen osa liikkuu portaattomasti, on näyttötauluun merkityn pienimmän sallitun mittatilavuuden suurinta sallittua virhettä vastaavan hinnan oltava vähintään yksi viidesosa askelarvosta ja vähintään hinta, joka vastaa kahta millimetriä ensimmäisen näyttämäosan asteikolla.

Ei kuitenkaan ole välttämätöntä, että tämä askelarvon tai kahden millimetrin yksi viidesosa vastaa arvoja, joka on pienempi kuin yksi seuraavista raha-arvoista sen mukaan, missä maassa laitetta käytetään:
10 Belgian tai Luxemburgin centimea,
1 Ranskan centime,
1 Alankomaiden cent,
1 liira,
1 Pfennig.

4.8.2 Jos hintanäytön ensimmäinen osa liikkuu portaittain, on näyttötauluun merkityn pienimmän sallitun mittaustilavuuden suurinta sallittua virhettä vastaavan hinnan oltava vähintään yhtä suuri kuin hintanäytön kaksi askelarvoa.

Askelarvon ei tarvitse olla pienempi kuin 4.8.1 kohdassa määritetty raha-arvo.

4.9 Tavallisissa käyttöolosuhteissa hintanäyttämä ei saa erota yksikköhinnan ja tilavuusnäyttämän perusteella lasketusta hinnasta enempää kuin näyttötauluun merkityn pienimmän sallitun mittaustilavuuden suurinta sallittua virhettä vastaavan hinnan verran.

Tämän eron ei kuitenkaan tarvitse olla pienempi kuin kaksi kertaa 4.8.1 kohdassa määritetty raha-arvo.

4.10 Portaattomissa hintanäytöissä nollauksen jälkeinen sallittu ero nollaan nähden saa olla enintään puolet näyttämälaitteen näyttötauluun merkityn pienimmän sallitun mittaustilavuuden suurinta sallittua virhettä vastaavasta hinnasta ja enintään yksi viidesosa askelarvosta.

Tämän eron ei kuitenkaan tarvitse olla pienempi kuin 4.8.1 kohdassa määritetty raha-arvo.

Portaittaisissa näytöissä näyttämän on oltava tarkasti nolla.

V LUKU

TULOSTUSLAITTEET

5.1 Mittarin näyttölaitteeseen voidaan kytkeä numeerinen tilavuuden tulostin.

5.2 Tulostimen askelarvon on oltava 1 x 10^n, 2 x 10^n tai 5 x 10^n sallittua tilavuusyksikköä, jossa n on positiivinen tai negatiivinen kokonaisluku taikka nolla.

5.3 Tulostimen askelarvo ei saa olla suurempi kuin näyttölaitteen näyttötauluun merkityn pienimmän sallitun mittaustilavuuden suurin sallittu virhe.

5.4 Tulostimen askelarvon on oltava näkyvissä tulostimessa.

5.5 Tulostettu tilavuus on esitettävä sallituissa tilavuusyksiköissä.

Tulostimen on tulostettava kuittiin numerot, käytetty yksikkö tai sen tunnus sekä tarvittaessa desimaalipiste.

5.6 Tulostin voi lisäksi tulostaa mittausta koskevia lisätietoja, kuten: sarjanumero, päivämäärä, mittauspaikka, nestelaji.

5.7 Tulostin voi olla suunniteltu siten, että tulostus voidaan uusia. Tulostusten on tällöin oltava täysin samanlaiset, ja niissä on oltava sama sarjanumero.

5.8 Jos tilavuus määrätään erotuksena kahdesta tulostetusta arvosta, joista toinen voidaan ilmaista nollana, kuitin irrottamisen tulostimesta mittauksen aikana on oltava estetty.

5.9 Edellä 5.8 kohdassa tarkoitettua poikkeusta lukuun ottamatta tulostuslaite on varustettava näyttölaitteen nollausmekanismiin kytketyllä nollausmekanismilla.

5.10 Tilavuusnäyttämän ja tulostetun tilavuuden ero ei saa ylittää tulostimen yhtä askelarvoa.

5.11 Tulostin voi tulostaa mitatun määrän lisäksi joko kyseistä määrää vastaavan hinnan tai hinnan ja yksikköhinnan. Jos kyse on asiakkaalle suoraan tapahtuvasta myynnistä, tulostin voi kuitenkin tulostaa ainoastaan maksettavaksi tulevan hinnan, jos tulostin on kytketty sekä tilavuusnäyttöön että hintanäyttöön.

Tulostimen on tulostettava kuittiin numerot, käytetty rahayksikkö tai sen tunnus sekä tarvittaessa desimaalipiste.

Tulostetun hinnan numeroiden koko ei saa ylittää tulostetun tilavuuden numeroiden kokoa.

5.12 Tulostetun hinnan askelarvon on oltava 1 x 10^n, 2 x 10^n tai 5 x 10^n rahayksikköä, jossa n on positiivinen tai negatiivinen kokonaisluku taikka nolla.

Tämä arvo ei saa ylittää hintaa määrälle, joka vastaa näyttölaitteen näyttötauluun merkityn pienimmän sallitun mittaustilavuuden suurinta sallittua virhettä.

Askelarvon ei kuitenkaan tarvitse olla pienempi kuin 4.8.1 kohdassa määritetty raha-arvo.

5.13.1 Jos tilavuusnäyttö on yhdistetty hintanäyttöön, ero hintanäyttämän ja tulostetun hinnan välillä ei saa ylittää tulostimen yhtä askelarvoa.

5.13.2 Jos mittariin ei ole yhdistetty hintanäyttöä, tulostettu hinta saa erota tilavuusnäyttämän ja yksikköhinnan perusteella lasketusta hinnasta enintään sen, mikä on ilmoitettu 4.9 kohdassa.

VI LUKU

MÄÄRÄASETUSLAITTEET(1)

6.1 Mittareihin voidaan kytkeä määräasetuslaitteita.

Määräasetuslaitteet mahdollistavat mitattavan määrän valinnan ja pysäyttävät automaattisesti nesteen virtauksen, kun valittu määrä on mitattu.

6.2 Valittu määrä osoitetaan laitteella, joka on varustettu asteikolla ja osoitinmerkillä tai numeroasteikolla varustetulla laitteella.

6.3 Jos määräasetus voidaan suorittaa useammalla asetuksella, jotka ovat toisistaan riippumattomia, on yhden asetuksen askelvälin vastattava asetuksen määräasetusaluetta lähinnä seuraavaksi alemmalla tasolla.

6.4 Määräasetuslaite voidaan järjestää siten, että valitun määrän toisto ei vaadi uudelleenasetusta.

6.5 Jos määräasetuslaitteen numerot ovat erikseen näyttölaitteen numeroista ja jos ne on mahdollista nähdä samanaikaisesti, määräasetuslaitteen numeroiden koko saa olla enintään kolme neljäsosaa näyttämälaitteen numeroiden koosta.

6.6 Valitun määrän näyttämä voi mittauksen aikana joko säilyä muuttumattomana tai pienentyä progressiivisesti kohden nollaa.

6.7 Tavanomaisissa käyttöolosuhteissa ero määräasetetun tilavuuden ja tilavuusnäyttämän välillä mittaustapahtuman lopussa ei saa ylittää puolta pienimmän sallitun mittaustilavuuden suurimmasta sallitusta virheestä.

6.8 Määräasetetut tilavuudet ja tilavuusnäyttämät on esitettävä samoissa yksiköissä. Tämä yksikkö (tai sen tunnus) täytyy merkitä määräasetuslaitteeseen.

6.9 Määräasetuslaitteen pienin askelarvo ei saa olla pienempi kuin näyttölaitteen ensimmäisen osan askelarvo.

6.10 Määräasetuslaitteessa voi tarvittaessa olla mekanismi nestevirtauksen nopeaksi pysäyttämiseksi.

6.11 Jos määräasetuslaitteessa on laite, joka mahdollistaa tilavuusvirran pienentämisen säädön mittauksen loputtua, tämä laite on varustettava sinetöinnillä, jos se on tarpeen säädön muuttamisen estämiseksi.

6.12 Edellä 6.7 ja 6.11 kohdassa tarkoitettuja vaatimuksia ei sovelleta, jos mittariin on liitetty tulostin (V luku), joka antaa kuitin, tai jos, kun kyse on suoraan asiakkaalle tapahtuvasta myynnistä, määräasetuslaite ei ole näkyvissä.

6.13 Hintanäytöllä varustettuihin mittareihin voidaan kytkeä hinnan määräasetuslaite. Nestevirtaus pysäytetään tällöin sillä hetkellä, jolla toimitettu määrä vastaa valittua hintaa. Edellä 6.1—6.12 kohdassa esitettyjä vaatimuksia on noudatettava vastaavasti.

VII LUKU

SINETÖINTI

7.1 Laitteet on sinetöitävä lisälaitteen poistamisen estämiseksi tai pääsyn estämiseksi sellaisiin osiin, joilla viritystä voidaan muuttaa.

---

(1) Itsepalvelun ennakkomaksulaitteita käsitellään myöhemmin annettavassa direktiivissä